

Høringssvar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)

Vedr.

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Hermed fremsendes Frie Skolers Lærereforenings høringssvar til de fremsatte forslag, og vi takker samtidig for muligheden for at udtale os i denne sag.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af gymnasieområdet, hvoraf nogle specifikt har betydning for Folkeskolen og dermed også de frie skoler. Frie Skolers Lærereforening (FSL) forholder sig i dette høringssvar alene til den del af lovændringen, som har direkte betydning for optaget af elever fra de frie skoler på gymnasierne og overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse.

Folkeskolens afgangseksamen

Med ændringen indføres muligheden for ikke at bestå efter et 10-årigt grundskoleforløb, og det er en grundlæggende kulturændring og i strid med hele grundskolens formål.

Der er ikke mulighed for at gå til reeksamination.

Der er ikke reelle muligheder efter grundskolen for de elever, der dumper til afgangseksamen.

Bestå-kravet rammer skævt og er alt for snævert i forhold til muligheden for optagelse på en ungdomsuddannelse.

Navneændringen fra afgangsprøve til afgangseksamen er efter Frie Skolers Lærereforenings opfattelse et udtryk for, at man ønsker at sende et signal om, at grundskolen har stor betydning, og at det er vigtigt, at undervisningen og elevernes udbytte har et højt niveau. Vi er ikke uenige i intentionen, men vi mener, at der samtidig sendes et højst uheldigt signal om, at man kan bestå eller ikke bestå, hvilket er en helt ny opfattelse af målet med grundskolen. Dette ligger naturligt i forlængelse af indførelsen af karakterkrav for adgang til erhvervsuddannelserne og det foreslåede karakterkrav til de gymnasiale uddannelser, som vi ikke kan støtte. Ændringen rejser samtidig spørgsmålet om mulighed for om-eksamination. Andre steder i uddannelsessystemet findes ordninger, som muliggør, at eleven eller den studerende kan gå til eksamen igen, hvis man ikke består. Hvis man indfører en eksamen, hvor man kan bestå eller ikke bestå som afslutning af grundskolen, bør man give mulighed for at man kan gå til eksamen igen, hvis man ikke består.

Frie Skolers Lærerforening finder det desuden meget bekymrende, at der ikke er reelle alternativer for elever, som ikke formår at bestå afgangseksamen i dansk og matematik.. Med en gymnasireform i tillæg til den gældende EUD-reform levnes bogligt svage elever stort set ingen mulighed for at komme videre i uddannelsessystemet. Dette harmonerer dårligt med regeringens målsætning om at løfte andelen af de elever, som gennemfører en ungdomsuddannelse.

De konkrete karakterkrav rammer efter Frie Skolers Lærerforenings opfattelse skævt, idet elever med anden sproglig baggrund end dansk og ordblinde elever vil have særligt vanskeligt ved at opfylde karakterkravet. FSL anerkender, at der er en statistisk sammenhæng mellem karakterniveau til FSA og sandsynligheden for at gennemføre en gymnasieuddannelse, men vi vil samtidig påpege, at der med ændringerne vil være en gruppe elever, som ikke længere får muligheden for at vise, hvad de kan. Vi mener helt grundlæggende, at disse elever skal have en chance, når vi ved, at en del af de elever, som i dag ikke opfylder de foreslåede karakterkrav, rent faktisk gennemfører en gymnasial uddannelse og i en del tilfælde med et bedre resultat end forventet ved afslutning af grundskolen.

Karakterkravet betyder, at man, for at undgå, at en gruppe elever falder fra på ungdomsuddannelserne, udelukker en anden gruppe, som ville kunne gennemføre. Det ville være langt mere hensigtsmæssigt at forholde sig til den enkelte elevs faglige og øvrige forudsætninger, end blot at afgøre optagelse ud fra karakteren i dansk og matematik.

Vejledningsloven

Stramningen af kravet til en positiv uddannelsesparathedserklæring harmonerer dårligt med øvrige krav til optagelse.

Elever, der er vurderet uddannelsesparate, bør have adgang til individuel vejledning, da en positiv vurdering ikke nødvendigvis medfører et kvalificeret uddannelsesvalg.

Karakterkravet ændres fra 4,0 til 5,0 for at modtage en positiv uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse. Det er efter FSL's opfattelse ligeledes en naturlig konsekvens af gymnasireformen, men savner fuldstændig legitimering i forhold til de elever, som ønsker en erhvervsuddannelse, hvor karakterkravet er lavere end ved optagelse i det gymnasiale system. FSL mener i øvrigt, at sorteringen i uddannelsesparate/ikke uddannelsesparate er problematisk af flere grunde. For det første har det vist sig, at der er elever, som gør endog store faglige fremskridt fra 8. til 9. klasse, og disse risikerer at miste motivationen, hvis de erklæres ikke uddannelsesparate. Desuden er differentieringen i vejledningsindsatsen problematisk ift. de elever, som modtager en positiv uddannelsesparathedsvurdering. Disse elever har intet retskrav på individuel vejledning fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, hvilket er problematisk, da en stor del af denne gruppe ikke er parate til at vælge uddannelse på et oplyst grundlag, selvom de formelt set vurderes uddannelsesparate. Endelig har uddannelsesparathedsvurderingen vidtrækkende konsekvenser i forhold til optagelsen på gymnasierne. Frie Skolers Lærerforening mener, at det er uklart, om det reelle karakterkrav for optagelse er 4 eller 5, fordi uddannelsesparathedsvurderingen er en forudsætning for retskrav på optagelse.

Retskrav på optagelse

Elever bør kunne opretholde deres i 9. klasse erhvervede retskrav på optagelse, selv om de går i 10. klasse på en prøvefri skole.

Der er risiko for, at de prøvefri skoler tvinges til at undervise målrettet frem mod en central prøve, der svarer til folkeskolens afgangseksamen, hvilket i realiteten vil betyde, at friheden til at lave prøvefri skole bliver sat voldsomt under pres.

Frie Skolers Lærerforening mener, at forudsætningerne for retskravet på optagelse til de treårige gymnasiale uddannelser er blevet unødvendigt stramme. Helt specifikt fjernes retskravet for elever, som har valgt 10. klasse uden prøveafleggelse i fagene dansk, engelsk og matematik på dette klassetrin jf §9 stk 5. uanset disse elevers tidligere prøveresultater fra 9. klasse. Det efterlader en del elever, som har præsteret godt ved de obligatoriske prøver i 9. klasse, men eksempelvis valgt et efterskoleophold i 10. klasse, hvor de omtalte fag er erstattet af helt andre fag og aktiviteter, i en urimelig usikker position, hvor de ikke længere kan være sikre på at blive optaget på det gymnasium, de var berettigede til efter 9. klasse. Det er efter FSL's opfattelse helt urimeligt, at man på den måde fratager eleverne retskravet på optagelse, hvis man fx tager 10. klasse på en prøvefri efterskole.

Med indførelsen af en central prøve for de elever, som ikke har været til folkeskolens afgangseksamen, strammes reglerne tilsvarende, og vi frygter, at det vil blive meget svært for elever, der har gået på en prøvefri skole, at opnå optagelse, med mindre skolen forbereder eleverne på den centrale prøve, som må forventes at svare til Fokeskolens Afgangseksamen. Det lægger et helt urimeligt pres på de frie skolers frihed til at anvende den pædagogik, som man finder bedst på den enkelte skole og risikerer at gøre det praktisk umuligt at være en prøvefri skole i fremtiden.

Styrk muligheden for at tage en ungdomsuddannelse

Helt grundlæggende mener vi således, at en række af de foreslåede tiltag vil lægge hindringer i vejen for, at flere kan tage en ungdomsuddannelse, hvilket er højst uheldigt, og vi opfordrer til, at man genovervejer forslagene og i højere grad forsøger at bane en vej gennem uddannelsessystemet frem for at lukke muligheder for den enkelte elev.

Frie Skolers Lærerforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Monica Lendal Jørgensen

Næstformand Frie Skolers Lærerforening

M: 2758 1384

E: mlj@fsl.dk